

ÖZBEKİSTAN

MOBİLYA SEKTÖRÜ PAZAR ARAŞTIRMASI RAPORU

Tarih: 05/06/2026

Raporu Hazırlayan: **Taşkent Ticaret Müşavirliği**

SEKTÖR RAPORLARI FORMATI (MAL TİCARETİ)

1. Ülke Pazarında Mobilya Sektörü

1.1 İlgili Sektörde Üretim

Özbekistan'da mobilya üretimi gerçekleştiren firma sayısı 2026 yılın başı itibarıyla 4 binin üzerinde olup, bu firmalar Özbekistan'daki sanayi tesislerinin yaklaşık %7'sini oluşturmaktadır. 2025 yılında Özbekistan'da gerçekleştirilen mobilya üretimi, bir önceki yıla göre %8 oranında artış göstermiş ve ülkede yaklaşık 6 trilyon Özbek Somu (yaklaşık 480 milyon ABD Doları) değerinde mobilya üretimi gerçekleştirilmiştir. Söz konusu üretim bölgeler bazında değerlendirildiğinde, üretimin %22'sinin Taşkent Şehrinde, %11'nin Taşkent Vilayetinde, %10'unun Fergana Vilayeti, %9'unun Andican Vilayeti ve %8'nin ise Namangan Vilayeti'nde gerçekleştirildiği görülmektedir. Sektörün 2025 yılı ihracatı yaklaşık 14 milyon ABD Doları seviyesindedir.

Özbekistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'nın 27.05.2025 tarihli PQ-193 sayılı Kararı çerçevesinde, mobilya üretiminde kullanılan 14 farklı hammadde, yedek parça ve bağlantı aksesuarların ithalatında %1 oranında gümrük vergisi uygulanması da dahil olmak üzere, yerel mobilya sektörünü desteklemek amacıyla birçok destek mekanizması uygulanmaya başlanmıştır. Böylece, 2028 yılına kadar mobilya ve ağaç işleme ürünleri üretiminin %30 oranında artırılması; ihracat hacminin 100 milyon ABD dolarına çıkarılması; ülkeye 200 milyon ABD doları değerinde mobilya üretimi yatırımının çekilmesi ve sektörde 50 bin kişilik ilave istihdam sağlanması amaçlanmaktadır.

1.2 Ortalama Üretici Fiyatları

Özbekistan'ın üretici fiyat endeksi (ÜFE) 2025 yılında %10,1 olarak gerçekleşmiştir. Son 5 yıllık dönem incelendiğinde, ÜFE'nin %12,5 seviyesinde gerçekleştiği ve 2022'den bu yana düşüş eğiliminde olduğu görülmektedir. İmalat sanayindeki ÜFE ise, 2025 yılında %13,7 seviyesindedir. İmalat sanayinin alt sektörlerinden mobilya sektöründeki ÜFE'nin 2025 yılında %9,2 ile imalat sanayi ortalamasının altında gerçekleştiği görülmektedir.

Ülkedeki bazı temel üretim maliyetleri şu şekildedir:

- Elektrik, 1 kwh için 0,07 USD
- Su, 1 m³ için 0,23 USD
- Doğalgaz, 1 m³ için 0,13 USD
- Ortalama asgari ücret 300 USD

1.3 İlgili Sektörde Üretici Yerli Firmalara ve Üretici Birlikleri/Derneklerine İlişkin Bilgiler

Özbekistan Mobilya ve Ağaç İşleme Sanayi İşletmeleri Birliği (MEYOS), Özbekistan'da mobilya ve ağaç işleme sanayini geliştirmek, üreticileri desteklemek ve ihracat potansiyelini artırmak amacıyla faaliyet göstermektedir.

1.4 Mobilya Sektöründe Perakende ve Toptan Satışlara İlişkin Bilgi

2026 yılının başı itibarıyla, Özbekistan'da perakende ticaret sektöründe faaliyet gösteren işletme sayısı 86.180 adet olup, bunların sadece 344'ü büyük işletme statüsündedir. 2025

yılında perakende ticaret cirosu, bir önceki yıla göre yaklaşık %11 artış göstermiş ve 482.443 milyar UZS'ye ulaşmıştır. Büyük işletmelerin cirosu 82 milyar UZS'ye (büyüme oranı %20), küçük işletmelerin cirosu ise 400.443 milyar UZS'ye (büyüme oranı %10) ulaşmıştır. Son 5 yıllık dönemde, perakende ticaret hacmi yıllık ortalama %12 oranında büyüme göstermiştir.

2024 yılı perakende ticaret toplam cirosunda büyük işletmelerin payı %17, küçük işletmelerin payı %83 ise seviyesindedir.

Özbekistan'ın perakende ticaret pazarında en çok pay sahibi olan bölgeleri, sırasıyla, %26 ile Taşkent Şehri, %10 ile Taşkent Vilayeti, %9 ile Semerkant Vilayeti, %9 ile Fergana Vilayeti ve %7 ile Andican Vilayeti'dir.

2026 yılının başı itibarıyla, Özbekistan'da toptan ticaret sektöründe faaliyet gösteren işletme sayısı 51.667 adet olup, bunlardan 361'i büyük işletme; 51.306'sı ise küçük işletme ve mikro firma statüsündedir.

2025 yılında toptan ticaret cirosu, bir önceki yıla göre yaklaşık %12 artış göstermiş ve 543.263 milyar UZS'ye ulaşmıştır. Büyük işletmelerin cirosu 136.460 milyar UZS'ye (büyüme oranı %17), küçük işletmelerin cirosu ise 406.803 milyar UZS'ye (büyüme oranı %11) ulaşmıştır. Son 5 yıllık dönemde, toptan ticaret hacmi yıllık ortalama %12 oranında büyüme göstermiştir.

Özbekistan'ın toptan ticaret pazarında en çok pay sahibi olan bölgeleri, sırasıyla, %54 ile Taşkent Şehri, %12 ile Taşkent Vilayeti, %6 ile Semerkant Vilayeti ve %6 ile Fergana Vilayeti'dir.

2. Ülkenin Sektörde Dış Ticareti

2.1 Mobilya Sektöründe Ülkenin En Fazla İthalat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke

	Ülke Adı	İthalat Değeri (milyon \$) (2024)	Miktar (ton/kg...)	Oran (%) (İthalat Değeri/Toplam İthalat)
1	Çin	110,2	-	43
2	Güney Kore	42,2	-	17
3	Türkiye	36,9	-	14
4	Rusya	22,7	-	9
5	Hindistan	10,6	-	4
6	İtalya	4,4	-	2
7	Kanada	3,8	-	1
8	Belarus	3,6	-	1
9	Kazakistan	3,5	-	1
10	Almanya	2,2	-	1

2.2 Mobilya Sektöründe Ülkenin En Fazla İhracat Gerçekleştirdiği İlk 10 Ülke

	Ülke Adı	İhracat Değeri (milyon \$) (2024)	Miktar (ton/kg...)	Oran (%) (İhracat Değeri/Toplam İhracat)
1	Rusya	7.40	-	34
2	Kazakistan	4.68	-	22
3	Tacikistan	3.01	-	14
4	Kırgızistan	2.73	-	13
5	Azerbaycan	2.38	-	11
6	Hindistan	0.43	-	2
7	Türkmenistan	0.33	-	2
8	Belarus	0.21	-	1
9	Estonya	0.17	-	1
10	Afganistan	0.12	-	1

2.3 Mobilya Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İthalat Yaptığı Ürünler (10 ürün)

Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	İthalat Değeri (bin \$)	Türkiye'den İthalatı (bin \$)	Türkiye'den İthalatının Payı (%)
940199	OTURMAYA MAHSUS MOBİLYALARIN AKSAM VE PARÇALARI; AHŞAPTAN OLANLAR HARIÇ	49.802	525	1.1
940690	PREFABRİK YAPILAR; AHŞAPTAN OLANLAR HARIÇ	34.401	2.677	7.8
940320	METALDEN DİĞER MOBİLYALAR	22.360	3.095	13.8
940511	AVİZELER, TAVAN VE DUVAR İÇİN AYDINLATMA CİHAZLARI; LED IŞIK KAYNAĞI İLE KULLANILMAYA MAHSUS OLANLAR	17.657	2.223	12.6
940360	AHŞAPTAN DİĞER MOBİLYALAR	14.462	6.794	47
940519	AVİZELER, TAVAN VE DUVAR İÇİN AYDINLATMA CİHAZLARI; LED IŞIK KAYNAĞI İLE KULLANILMAYA MAHSUS OLANLAR	12.032	965	8

940139	YÜKSEKLİĞİ AYARLANABİLEN OTURMAYA MAHSUS DÖNER KOLTUK VE SANDALYELER; AHŞAPTAN OLANLAR HARİÇ	9.755	1.179	12.1
940120	MOTORLU TAŞITLARDA KULLANILAN OTURMAYA MAHSUS MOBİLYALAR	8.629	3.078	35.7
940171	METAL İSKELETLİ OTURMAYA MAHSUS İÇLERİ DOLDURULMUŞ, KAPLANMIŞ DİĞER MOBİLYALAR	6.877	666	9.7
940161	AHŞAP İSKELETLİ OTURMAYA MAHSUS İÇLERİ DOLDURULMUŞ, KAPLANMIŞ DİĞER MOBİLYALAR	6.869	3.814	55.5

2.4 Mobilya Sektöründe Ülkenin Altılı Tarife Bazında En Fazla İhracat Yaptığı Ürünler (10 ürün)

Ürün Adı	Tarife Pozisyonu (6 Basamaklı)	İhracat Değeri (bin \$)	Türkiye'ye İhracatı (\$)	Türkiye'ye İhracatının Payı (%)
MOTORLU TAŞITLARDA KULLANILAN OTURMAYA MAHSUS MOBİLYALAR	940120	3.744	-	-
METAL İSKELETLİ OTURMAYA MAHSUS DİĞER MOBİLYALAR	940179	3.160	-	-
AHŞAPTAN DİĞER MOBİLYALAR	940360	2.571	-	-
PREFABRİK YAPILAR; AHŞAPTAN OLANLAR HARİÇ	940690	1.239	-	-
AHŞAP İSKELETLİ OTURMAYA MAHSUS İÇLERİ DOLDURULMUŞ, KAPLANMIŞ DİĞER MOBİLYALAR	940161	1.193	-	-
METALDEN DİĞER MOBİLYALAR	940320	1.147	-	-
YORGANLAR, YATAK ÖRTÜLERİ, YATAK KILIFLARI VE DUVETLER	940440	1.105	-	-
METAL İSKELETLİ OTURMAYA MAHSUS İÇLERİ DOLDURULMUŞ, KAPLANMIŞ DİĞER MOBİLYALAR	940171	885	-	-
YATAK ODALARINDA KULLANILAN AHŞAPTAN MOBİLYALAR	940350	724	-	-
OTURMAYA MAHSUS MOBİLYALAR (94.02 POZİSYONUNDAKİLER HARİÇ)	940153	668	-	-

3. Sektörde Ülkemizden İhracat (Değer ve Miktar)

3.1 Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (\$)

	Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	2021	2022	2023	2024	2025
1	940320	METALDEN DİĞER MOBİLYALAR	3,129,622	3,909,733	3,746,645	2,468,905	5,575,441
2	940360	AHŞAPTAN DİĞER MOBİLYALAR	6,206,351	18,459,668	7,961,178	7,938,742	5,259,112
3	940511	AVİZELER, TAVAN VE DUVAR İÇİN AYDINLATMA CİHAZLARI; LED IŞIK KAYNAĞI İLE KUL. MAHSUS OLANLAR		2,604,194	2,151,361	2,066,606	5,057,087
4	940161	AHŞAP İSKELETLİ OTURMAYA MAHSUS İÇLERİ DOLDURULMUŞ, KAPLANMIŞ DİĞER MOBİLYALAR	4,586,845	6,210,333	5,444,095	4,226,915	4,376,940
5	940549	ELEKTRİKLİ DİĞER AYDINLATMA CİHAZLARI		579,991	783,668	219,777	2,877,344
6	940350	YATAK ODALARINDA KULLANILAN AHŞAPTAN MOBİLYALAR	4,609,387	6,439,252	3,447,973	2,676,401	2,343,409
7	940399	DİĞER MOBİLYALARIN AKSAM VE PARÇALARI; AHŞAPTAN OLANLAR HARİÇ		2,152,393	1,478,748	2,344,048	2,247,437
8	940389	DİĞER MADDELERDEN DİĞER MOBİLYALAR	385,552	1,789,978	314,069	366,958	2,129,231
9	940290	TIPTA, CERRAHİDE, DİŞ HEKİMLİĞİNDE VE VETERİNERLİKTE KULLANILAN DİĞER MOBİLYALAR VE	332,208	388,063	951,299	2,085,801	1,636,025

		AKSAM VE PARÇALARI					
10	940599	AYDINLATMA CİHAZLARININ, IŞIKLI PANOLARIN VE BENZERLERİNİN AKSAM VE PARÇALARI; CAMDAN VE PLASTİK MAD	23,698	273,326	145,409	45,533	1,562,134
	TOPLAM		43,177,311	66,058,702	47,246,159	35,692,584	46,325,340

3.2 Sektörde Ülkemizin Ülkeye İhracatı (Miktar ton/kg/litre ...)

	Gümrük Tarife Kodu (6 Basamaklı)	Ürün Adı	2021	2022	2023	2024	2025
1	940320	METALDEN DİĞER MOBİLYALAR	960,677	960,677	960,677	552,454	1,357,546
2	940360	AHŞAPTAN DİĞER MOBİLYALAR	1,618,438	1,618,438	1,618,438	1,263,327	754,357
3	940511	AVİZELER, TAVAN VE DUVAR İÇİN AYDINLATMA CİHAZLARI; LED IŞIK KAYNAĞI İLE KUL. MAHSUS OLANLAR	122,421	122,421	122,421	110,012	127,036
4	940161	AHŞAP İSKELETLİ OTURMAYA MAHSUS İÇLERİ DOLDURULMUŞ, KAPLANMIŞ DİĞER MOBİLYALAR	1,043,441	1,043,441	1,043,441	723,898	633,701
5	940549	ELEKTRİKLİ DİĞER AYDINLATMA CİHAZLARI	32,508	32,508	32,508	17,498	73,196
6	940350	YATAK ODALARINDA KULLANILAN AHŞAPTAN MOBİLYALAR	1,492,514	1,492,514	1,492,514	1,113,633	901,379
7	940399	DİĞER MOBİLYALARIN AKSAM VE PARÇALARI;	437,704	437,704	437,704	563,665	544,562

		AHŞAPTAN OLANLAR HARİÇ					
8	940389	DİĞER MADDELERDEN DİĞER MOBİLYALAR	49,020	49,020	49,020	41,635	47,652
9	940290	TIPTA, CERRAHİDE, DIŞ HEKİMLİĞİNDE VE VETERİNERLİKTE KULLANILAN DİĞER MOBİLYALAR VE AKSAM VE PARÇALA	102,526	102,526	102,526	159,325	139,409
10	940599	AYDINLATMA CİHAZLARININ, IŞIKLI PANOLARIN VE BENZERLERİNİN AKSAM VE PARÇALARI; CAMDAN VE PLASTİK MAD	14,249	14,249	14,249	3,826	23,257
	TOPLAM		11,565,380	13,201,120	8,670,492	6,459,223	6,306,933

4. Sektörde İhracat Yoluyla Pazara Giriş

4.1 Sektör İçin Hedef Bölgeler/Şehirler/Eyaletler

Pazara girişte hedeflenmesi gereken öncelikli bölgelerin Taşkent Şehri ve Taşkent Vilayeti olması gerektiği değerlendirilmektedir. Özbekistan'ın toplam perakende ticaret hacminin %36'sı; toptan ticaret hacminin ise %66'sı Taşkent Şehri ve Vilayetinde gerçekleştirilmektedir. Bu iki bölgenin Özbekistan'ın GSYİH'na katkısı yaklaşık %30 seviyesindedir. Ayrıca, 2024 yılında Özbekistan'da ithalat yapan firmaların %45'i Taşkent Şehrinde, %10'u ise Taşkent Vilayetinde bulunmakta olup, Taşkent Şehri Özbekistan'ın toplam ithalatının %51'ini, Taşkent Vilayeti ise %10'unu gerçekleştirmektedir. Alım gücü açısından değerlendirildiğinde ise, Taşkent Şehri'ndeki ortalama maaş ve ücretlerin ülke ortalamasının %70 üzerinde olduğu görülmektedir.

Taşkent Şehri ve Vilayetinin yanı sıra, Semerkant, Buhara ve Fergana, Andijan ve Namangan Şehirleri de diğer hedef bölgeler olarak değerlendirilmektedir.

4.2 Sektörde Önde Gelen Firmalar ve Pazarın Yapısı

Firma Unvanı	Ürün Grubu	Web-Sitesi
Shosh Mebel	Oturma ve yatak odası grupları ile otel mobilyaları	https://shoshmebel.uz/
Honor Furniture	Oturma ve yatak odası grupları	https://www.honorstores.com/uz
Woodex	Oturma ve yatak odası grupları	http://woodex.uz/uz/

Ergo Mebel	Ofis ve otel mobilyaları	https://b2b.ergo.uz/
Fayz Holding	Oturma ve yatak odası grupları, ofis mobilyaları	https://fayz.uz/
AIKO	Oturma ve yatak odası grupları, bahçe mobilyaları	https://aiko.uz/en
Mondelux Gulobod Mebel	Oturma ve yatak odası grupları, ofis mobilyaları	https://mondelux.uz
Avan Mebel		
Dienvidi Furniture	Ofis, restoran, otel vb. sabit ve hareketli mobilya	
Woodline	Döşemeli mobilya, Oturma ve yatak odası grupları	https://woodlinepro.uz/uz
ProMebel	Ofis, restoran, otel vb. sabit mobilya	https://www.promebelgroup.uz/
Esa Yapı	Ofis, restoran, otel vb. sabit ve hareketli mobilya	https://esayapi.uz/
Madera Mebel & Project	Ofis, restoran, otel vb. sabit ve hareketli mobilya	
LS Mebel	Döşemeli mobilya, Oturma ve yatak odası grupları, mutfak grupları	https://ls-mebel.uz/
Keng Makon	Döşemeli mobilya, Oturma ve yatak odası grupları, ofis mobilyaları, mutfak grupları	https://kengmakon.uz/
Bravo Group	Ofis mobilyaları ve hareketsiz mobilya	https://bravo.uz/
Dafna Mebel	Ofis mobilyaları	https://dafna.uz/en

4.2.1 İlgili Oda/Birlik/Dernek/STKlar ve İletişim Bilgileri

Özbekistan Mobilya ve Ağaç İşleme Sanayi İşletmeleri Birliği (MEYOS)

<https://meyos.uz/> +998 78 150 00 00 hello@meyos.uz

4.2.2 Varsa İthalatçı Firma Bilgisi Alınabilecek Açık Kaynaklar

<https://en.yellowpages.uz/>

<https://www.goldenpages.uz/en/?>

<http://cooperation.uz/en>

4.3 Sektörün İthalatında Zorunlu Belgeler

9401.10 – 9401.80, 9403.10 – 9403.89 ve 9405.11 – 9405.69 GTIP altında yer alan mobilyalar (özel yapım mobilyalar hariç) ile başka yerde belirtilmeyen veya dahil edilmeyen lambalar ve aydınlatma ekipmanları, 30.01.2021 tarihli ve 43 sayılı “Özbekistan Cumhuriyeti’nde onaylanması gereken uygunluk değerlendirme nesnelere listelerinin onaylanması üzerine” Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde zorunlu uygunluk değerlendirmesine tabidir.

Testler ve sertifikalandırma, bölgesel alt bölümler ve 84 akredite kuruluşla birlikte Test ve Sertifikasyon Merkezi tarafından gerçekleştirilmektedir. Uygunluk Beyanı ve Teknik Politikaları Dairesi sertifikasyon için süreçleri koordine etmekte ve genel rehberlik hizmeti vermektedir. <https://akkred.uz/reestr?status=active-extended&typeOrgan=2>

4.4 Sektörde sevk öncesi inceleme zorunluluğu var mıdır? Varsa yetkilendirilmiş gözetim şirketleri hangileridir?

Sevk öncesi inceleme zorunluluğu bulunmamaktadır.

4.5 Sektördeki Önemli Fuarlar (milli katılım olup olmadığı) ve Tarihleri

Sektöründe ülkenin en büyük fuarı konumunda bulunan “International Exhibition on Woodworking. Furniture components. Furniture and interior design – WoodTech & MebelExpo Uzbekistan” Fuarına ülkemizden milli katılım organizasyonu gerçekleştirilmektedir. Fuarın 23.’sü 20-22 Nisan 2027 tarihlerine Taşkent’te düzenlenecektir.

4.6 Sektör firmalarına hitap eden ve gerçekleştirilmesi planlanan ticaret heyetleri

Yakın dönemde planlanan herhangi bir ticaret heyeti bulunmamaktadır.

4.7 Varsa Sektörde İhale Yayımlayan Kamu Kurumları ile İlgili Bilgiler

Doğrudan bu ürünlere dair ihale yayımlayan kuruluş bulunmamak ile birlikte, anahtar teslim inşaat projelerine dair ihalelere aşağıda yer alan bağlantı üzerinden ulaşılabilmektedir.

<https://shaffofxarid.uz/>

4.8 Ülkenin, Ülkemiz ve Diğer Ülkelerle STA/Tercihli Ticaret Anlaşmaları Hakkında Bilgi

Bağımsız Devletler Topluluğu üye ülkelerinden Azerbaycan, Belarus, Gürcistan, Ermenistan, Kazakistan, Kırgızistan, Moldova, Rusya, Tacikistan ve Ukrayna arasında serbest ticaret bölgesi oluşturan Anlaşma 18 Ekim 2011 yılında imzalanmıştır. Özbekistan Anlaşmayı Aralık 2013’te imzalamıştır. Anlaşma, 2014 yılı başı itibarıyla yürürlüğe girmiştir.

Özbekistan Cumhuriyeti Hükümeti ile Türkmenistan Hükümeti Arasında Uzun Vadeli Ticaret ve Ekonomik İşbirliğinin Ana Yönlerine İlişkin Anlaşmaya Ek Serbest Ticaret Rejiminden İstisnalara Dair Protokol 16 Temmuz 2024 tarihinde Taşkent’te imzalanmış ve 25 Şubat 2025 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Anlaşma ile 30 kalem ürün hariç olmak üzere, gümrük vergileri ve kısıtlamalar karşılıklı olarak kaldırılmıştır.

Pakistan ile Özbekistan arasında 3 Mart 2022 tarihinde Tercihli Ticaret Anlaşması (17’şer ürün) imzalanmıştır.

Türkiye ile Özbekistan arasında 29 Mart 2022 tarihinde Tercihli Ticaret Anlaşması (12’şer ürün) imzalanmış olup, 1 Temmuz 2023 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiştir. TTA’nın genişletilmesine dair müzakereler devam etmektedir.

Özbekistan ile Afganistan arasında 17 Ağustos 2024 tarihinde Tercihli Ticaret Anlaşması (14’er ürün) imzalanmış olup, Anlaşma Ekim 2024’te yürürlüğe girmiştir.

Avrupa Birliği, Özbekistan’ı, 10 Nisan 2021’de GSP kapsamındaki ürün gruplarının üçte ikisinde (6.200 başlık) gümrük tarifeleri kaldıran genişletilmiş Genel Tercihler Sistemi (GSP+) ticaret düzenlemesinin dokuzuncu yararlanıcısı olarak kabul etmiştir. 2027’ye kadar uzatıldı.

1 Kasım 2021’de Özbekistan, Birleşik Krallığın 7.800’den fazla üründe sıfır ithalat vergisine izin veren Genişletilmiş Çerçeve Genelleştirilmiş Tercihler Planı’na (GSP) kabul edilen ilk ülke olmuştur.

4.9 Varsa Tercihli Tarifeden Yararlanmak İçin Gereken Belgeler

Türkiye ile Özbekistan arasındaki Tercihli Ticaret Anlaşması kapsamında, ülkemiz menşeli prefabrik yapıların (ahşap olanlar hariç) Özbekistan'a ihracatında tercihli muamele bulunmaktadır. Tercihli muameleden faydalanılabilmesi için Türk menşeli ürünlerin Özbekistan'a ithal edilirken EUR.1 Dolaşım Belgesinin ibraz edilmesi gerekmektedir.

4.10 Sektörde Standartlar

Özbekistan'a ithal edilecek ürünlerin zorunlu standart kontrolü yapılmaktadır. Özbekistan GOST Standart Belgesini kabul etmektedir. Özbekistan, standardizasyon sistemini aktif olarak yeniden şekillendirmektedir. Hükümet, ulusal standartları (O'z DSt olarak bilinir) ISO, Codex Alimentarius ve bazen AB standartları gibi uluslararası normlarla daha yakından uyumlu hale getirmektedir. Bu alan, [03.11.2022 tarih ve 800 sayılı "Standardizasyon Hakkındaki Kanun"](#) ile düzenlenmiştir.

4.11 Sektörde Etiketleme

Özbekistan'da ürünlerin etiketlenmesine dair düzenlemeler Özbekistan Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu'nun [24.02.2025 tarihli ve 109 sayılı Kararı](#) ile belirlenmiştir.

4.12 Sektörde Ambalajlama

Özbekistan'da ürünlerin ambalajlanmasına dair düzenlemeler Özbekistan Cumhuriyeti Bakanlar Kurulu'nun [24.02.2025 tarihli ve 109 sayılı Kararı](#) ile belirlenmiştir.

4.13 Lojistik (nakliye süresi, en fazla tercih edilen taşıma modları, güzergahlar v.b.)

En çok tercih edilen taşıma yöntemi karayoludur. Nakliye ücretleri tır bazında 6-7 bin dolar arasında değişmektedir. Parsiyel olarak kg başı ortalama 0,45 \$'dır. Türkiye – Özbekistan arasındaki karayolu taşımacılığı güzergahları, Türkiye > Gürcistan > Rusya > Kazakistan > Özbekistan; Türkiye > İran > Türkmenistan > Özbekistan ve Türkiye > Gürcistan > Azerbaycan (Ro-Ro) > Kazakistan > Özbekistan güzergahlarıdır. Karayolu taşımalarınının 12-13 gün sürdüğü bilinmektedir.

4.14 Dağıtım Kanalları

Dağıtım kanallarında öne çıkan bölge Taşkent Şehri'dir. Raporun önceki bölümlerinde de ifade edildiği üzere, Taşkent Şehri'nin Özbekistan'ın genel toptan ticaret hacmindeki ve toplam ithalatındaki payı %50'nin üzerindedir. Ürünler çoğunlukla Taşkent Şehri'nden diğer bölgelere dağıtılmaktadır.

Taşkent'te yer alan bazı mobilya toptan ve/veya perakende satış yerleri arasında "Atlas mebel", "Mebel park", "Alpha mebel", "Usta shirin caddesi", "Abu Saxiy ile O'rikzor pazarları arasındaki çevre yolu mevkii" ve "Arca mebel" bulunmaktadır.

4.15 E-Ticaret (Sınır Ötesi E-Ticaret/E-İhracat)

4.15.1 Ülkedeki Pazaryerleri

Uzum Market, OLX, BirBir, Taobao, OZON, Alibaba.com, Alif Shop, MyBazar, Wildberries, Korzinka Go, ABU SAHIYA, AliExpress, iHerb, Olcha.

4.15.2 Özel Günler, Bayramlar v.b.

- 1 Ocak: Yeni Yıl Bayramı
- 14 Ocak: Vatan Savunucuları Günü
- 8 Mart: Kadınlar Günü
- 21 Mart: Nevruz Bayramı
- 9 Mayıs: Anma ve Saygı Günü
- 1 Eylül: Bağımsızlık Günü
- 1 Ekim: Öğretmenler Günü
- 8 Aralık: Anayasa Günü

4.15.3 En Çok Kullanılan Sosyal Medya Platformları

Telegram, Instagram, Tiktok ve Facebook.

4.15.4 E-Ticaretteki Gümrük Vergileri ve Muafiyetler

De Minimis Limiti her ay için kişi başı 200 ABD Doları seviyesindedir. E-ticaret işlemlerinde basitleştirilmiş gümrük prosedürleri uygulanmaktadır.

4.15.5 E-Ticarete Yönelik Düzenlemeler

Özbekistan Cumhuriyeti Bakanlar Kurulunun 19.04.2025 tarihli ve 244 sayılı Kararı:

<https://lex.uz/docs/7484114>

4.15.6 E-Ticarete Yönelik Lojistik Hizmetleri (Hızlı kargo ve sipariş karşılama hizmetleri (fulfillment) sunan firmalar v.b.)

Özbekistan Postası A.Ş. (<https://uz.post/>)

DHL Express

BTL Express Cargo Servis

Aramex

Fedex

Transcontinental (UPS)

Abu Saxıy Trans Logıstık

Turksib Magistral

Starways Logıstıcs

4.16 Tanıtım ve Pazarlama

Firma ve ürünlerin Özbekçe veya Rusça olarak tanıtıldığı broşür ve katalogların muhataplar ile paylaşılması, alıcılara ulaşmak ve birebir temas sağlamak üzere ülkede gerçekleştirilen fuarlara katılmak ve devletin ekonomik ve ticari hayattaki yönlendiriciliği, önemi ve etkinliği dikkate alınarak faaliyet alanıyla ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile sektörel kuruluşları

ziyaret etmek pazara girişte ve pazarda tutunmada önemli rol oynamaktadır. Telegram ve Instagram başta olmak üzere, dijital tanıtım ve reklamların da pazarda önemli olduğu değerlendirilmektedir.

4.17 Sektörde Tüketici /Alıcı Tercihleri ve Son Trendler

Özbekistan'da olumlu bir Türk Malı algısı bulunmaktadır. Bununla birlikte, fiyat faktörü tüketici tercihlerinde önde gelen unsurdur.

4.18 Sektörde Vergiler (gümrük vergisi, katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, ilave gümrük vergisi, anti dumping vergisi v.b.)

Gümrük vergilerin yer aldığı tabloya aşağıda bağlantıdan ulaşılabilir.

<https://lex.uz/docs/4534082#4535074>

Ülkede katma değer vergisi %12 olarak uygulanmaktadır.

4.19 Varsa Sektöre Yönelik ve Genel Tarife Dışı Engeller

Mobilyalar için olmamakla birlikte, ülkede bazı referans fiyat uygulamaları ile ürün bazlı çeşitli uygulamalar bulunmamaktadır.

5. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Fırsatlar (Örnek: artan talep, e-ticaretin yaygınlaşması, ülkemizle yapılan Serbest Ticaret Anlaşması v.b.)

Shavkat Mirziyoyev'in 2016'da Cumhurbaşkanı olarak seçilmesinin ardından ülkede, daha açık ve piyasa odaklı bir ekonomiye geçişin sağlanması ve daha elverişli bir yatırım ortamının oluşturulması amacıyla büyük ölçekli birçok siyasi ve ekonomik reform hayata geçirilmiş olup, dönüşüm süreci devam etmektedir. 2017 yılından bu yana ekonomik büyüme hızlanmış ve Özbek halkının satın alma gücü artış eğilimine girmiştir. Son 5 yıllık dönemde, kişi başına düşen toplam gelirin reel büyüme oranı yıllık ortalama %5 seviyesindedir.

Diğer taraftan, Özbekistan nüfusu son beş yıllık dönemde yıllık ortalama 725 bin kişilik bir artış göstermektedir. Dahası ülkenin işlenmiş gıda ithalatı son 5 yıllık dönemde yıllık ortalama %22 oranında artış göstermiş ve 2024 yılında 3,1 milyar dolar seviyesine ulaşmıştır. Bütün bu veriler ülkedeki artan talebe işaret etmektedir.

6. Sektörde İhracatçılarımızı Bekleyen Tehditler (Örnek: yoğun rekabet ortamı, korumacı politikalar, tüketici tercihlerinde farklılıklar, ekonomik dalgalanmalar, siyasi istikrarsızlık v.b.)

Özbekistan'daki sanayileşme hızlandıkça ve yapılan yatırımlarla mobilya üretim kapasitesi genişledikçe daha korumacı politikalar devreye alınmaktadır.

7. Mobilya Sektöründe İhracatın Artırılması için Firmalara Öneriler

Türk mobilya sanayisi ve ürünleri, kalite ve tasarım olarak Özbekistan pazarında olumlu bir algıya sahiptir. Diğer taraftan, lüks segmentli ürünlerin fiyatı yüksek kalabilmektedir. Pazardaki en önemli oyuncu konumundaki Çin ile rekabet edebilmek için "ulaşılabilir kaliteli ürünler" stratejisinin benimsenmesinde fayda olacaktır.

Diğer taraftan, Özbekistan ihraç taşımalarımızda yüksek navlun bedelleri rekabetçiliğimizi olumsuz yönde etkilemektedir. Bu kapsamda, lojistik maliyetleri düşürmek ve nihai tüketiciye daha uygun fiyat sunmak için ürünlerin demonte ve paketli sevkiyatına ağırlık verilmelidir.

Özbekistan inşaat pazarı önemli bir ivmeyle büyümeye devam etmektedir. Yeni Taşkent Şehri, turizm merkezleri, hastaneler, oteller, iş merkezleri vb. birçok üstyapı projesi hayata geçirilmektedir. Türk müteahhitlik firmaları pazardaki iş hacimleri oldukça yüksek bir konumdadır. Bu çerçevede, söz konusu firmalar ile gerçekleştirilecek B2B görüşmelerin fayda sağlayabileceği değerlendirilmektedir.

Son olarak, Taşkent merkezli bir depo ile bireysel, birden çok firmayı içeren veya yerel ortaklı showroom'ların pazara girişi hızlandırabileceği değerlendirilmektedir.

8. Belirtilmesinde Fayda Görülen Diğer Hususlar

Özbekistan'ı önemli ticari fırsatları göz ardı edilmemesi gereken risklerle sunan bir ülke olarak nitelenmek yanlış olmayacaktır. Bilinçli hareket edilmesi halinde verimli ve kârlı ticaret yapılması mümkün olan bir pazardır. Diğer taraftan, devletin ekonomiye müdahalesi olabilmektedir. Mevzuat olarak para ve sermayenin dolaşımında bir engel bulunmamakla birlikte, uygulamada bazı sınırlandırmalar olabilmektedir. Eski dönemin önemli bir sorunu olan rüşvet ve kayıt dışılık hâlihazırdaki yönetim ile azalmıştır.

Özbekistan'la ticari ilişki kurmak isteyen firmaların öncelikle bir piyasa araştırması yaparak adım atması gerekmektedir. Uzun süre tecrübe edilmeksizin firmalarla kesinlikle güvene dayalı işlem yapılmamalıdır.

Ticari ilişki ve irtibat kurulan partner firma hakkında doğru istihbarat ve bilgi toplanılması, ileride doğabilecek sıkıntıların önlenmesi açısından oldukça önemlidir. Partner firma güvenilir, iç piyasayı, mevzuatı, teamülleri ve çevreyi iyi bilen bir yapıda olmalıdır. Ödeme gücü ve düzgün mali yapıya sahip olması çok önemlidir.

Muhatap firma birebir tanınmalı; mümkünse Özbekistan'a bizzat gelinerek temas kurulmalıdır. Firma yerinde ziyaret edilmeli, üretim ve ihracat kapasitesi, satış faaliyeti vb. hakkında bilgi edinilmelidir.

Firma ile yapılacak sözleşme yerel mevzuata uygun yapılmalı ve sözleşmede mücbir sebep, müeyyide, tahkim gibi konular başta olmak üzere diğer hususlar titizlikle ve hukuki danışmanlık hizmeti alınarak hazırlanmalıdır. Muhatabın imza yetkileri araştırılmalıdır. Sözleşmenin mutlaka göz önünde yapılması ve doğru kişilerce doğru şekilde imzalanması sağlanmalıdır.

İhracatta ve ithalatta riskler mümkün olduğunca muhatap firma tarafından üstlenilmeli; gümrük ve nakliyat safhasındaki riskler olabildiğince muhatap firmaya bırakılmalıdır.

9. Genel Değerlendirme

Özbekistan'ı önemli ticari fırsatları göz ardı edilmemesi gereken risklerle sunan bir ülke olarak nitelenmek yanlış olmayacaktır. Bilinçli hareket edilmesi halinde verimli ve kârlı ticaret yapılması mümkün olan bir pazardır. Diğer taraftan, devletin ekonomiye müdahalesi olabilmektedir. Mevzuat olarak para ve sermayenin dolaşımında bir engel bulunmamakla birlikte, uygulamada bazı sınırlandırmalar olabilmektedir. Eski dönemin önemli bir sorunu olan rüşvet ve kayıt dışılık hâlihazırdaki yönetim ile azalmıştır.

Özbekistan’la ticari ilişki kurmak isteyen firmaların öncelikle bir piyasa araştırması yaparak adım atması gerekmektedir. Uzun süre tecrübe edilmeksizin firmalarla kesinlikle güvene dayalı işlem yapılmamalıdır.

Ticari ilişki ve irtibat kurulan partner firma hakkında doğru istihbarat ve bilgi toplanılması, ileride doğabilecek sıkıntıların önlenmesi açısından oldukça önemlidir. Partner firma güvenilir, iç piyasayı, mevzuatı, teamülleri ve çevreyi iyi bilen bir yapıda olmalıdır. Ödeme gücü ve düzgün mali yapıya sahip olması çok önemlidir.

Muhatap firma birebir tanınmalı; mümkünse Özbekistan’a bizzat gelinerek temas kurulmalıdır. Firma yerinde ziyaret edilmeli, üretim ve ihracat kapasitesi, satış faaliyeti vb. hakkında bilgi edinilmelidir.

Firma ile yapılacak sözleşme yerel mevzuata uygun yapılmalı ve sözleşmede mücbir sebep, müeyyide, tahkim gibi konular başta olmak üzere diğer hususlar titizlikle ve hukuki danışmanlık hizmeti alınarak hazırlanmalıdır. Muhatabın imza yetkileri araştırılmalıdır. Sözleşmenin mutlaka göz önünde yapılması ve doğru kişilerce doğru şekilde imzalanması sağlanmalıdır.

İhracatta ve ithalatta riskler mümkün olduğunca muhatap firma tarafından üstlenilmeli; gümrük ve nakliyat safhasındaki riskler olabildiğince muhatap firmaya bırakılmalıdır.

10. Yararlı Adresler

<https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/orta-asya/ozbekistan/genel-bilgiler>

<https://stat.uz/en/>

<https://tarif.customs.uz/>

<https://lex.uz/uz/>

<https://meyos.uz/>

11. Kaynakça

- Özbekistan İstatistik Komitesi
- TÜİK Veritabanı
- Özbekistan Tarım Bakanlığı
- Özbekistan Mobilya ve Ağaç İşleme Sanayi İşletmeleri Birliği
- Trademap Veritabanı